

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل				
پیاده‌سازی	تصحیح و ویرایش اولتیه	ذکر مأخذ	ویرایش دوم	تکمیل مأخذ و ویرایش نهایی

آیا اهل بیت علیهم‌السلام مظهر اسم مظلّ خدا هم هستند؟

همه‌ی اسماء الهی حق است. خدا هم هادی است و هم مظلّ؛ مظهر اسم هادی خدا، پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، انبیاء الهی و ائمه‌ی معصومین علیهم‌السلام هستند و پلّه به پلّه پایین‌تر، دست پرورده‌های آنها، راهبران معنوی، اخلاقی و اعتقادی، اینها همه مظاهر اسم هادی خدای متعالند. مظهر اسم مظلّ خدا شکل برجسته‌اش ابلیس است و شیاطینی که از جنّ و انس در شعاع ابلیس کار ضلالت را برعهده دارند. منتها شما می‌توانید از دو منظر نگاه کنید؛ اگر از منظر پایین نگاه کنید، خیلی کار بدی است که انسان کسی را گمراه کند و مظلّ و گمراه‌کننده باشد. اگر از منظر بالا نگاه کنید و مظهر اسم حقّ متعال را ببینید، ماجرا عوض می‌شود. آنجا ابلیس هم یکی از کارمندهای سازمان مدیریت هستی است. او مثل یک فیلتر و صافی یا مثل نگهبانی است که در مجلسی می‌ایستد و مانع افرادی می‌شود که مثلاً سوءنیت دارند یا می‌خواهند مجلس را به هم بزنند یا یک عملیات خرابکارانه انجام دهند. آن مأمور جلوی در آنان را کنترل می‌کند و پیش خود نگه می‌دارد و اجازه نمی‌دهد که داخل آن فضا بروند. ابلیس هم از منظر بالا همین است؛ فیلتری است که جلوی انسان‌های ناخالص را می‌گیرد؛ با خالص‌ها کاری ندارد. خدا فرمود: **إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ**^۱ [قطعاً تو بر کسانی که عبد من هستند تسلّتی نداری]. خود ابلیس هم گفت من زورم به بندگان خالص تو نمی‌رسد: **لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ**

۱. سوره‌ی حجر، آیه‌ی ۴۲.

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ^۲ پس با خوب‌ها کاری ندارد؛ فیلتر است و جلوی بدها را می‌گیرد. این فیلتر وسیله‌ی خوبی است که نمی‌گذارد آشغال‌ها وارد شوند. خدا رحمت کند حاج‌آقا دولابی رضوان‌الله‌تعالی‌علیه را، به تعبیری می‌فرمودند: شیطان مثل سگی است که درب باغی بسته‌اند. این سگ با صاحب آن باغ و افراد آشنا کاری ندارد؛ اگر غریبه بخواهد وارد آن باغ شود، این سگ پاچه‌اش را می‌گیرد. پس از منظر بالا که نگاه کنید، دیگر بد نیست. اگر ابلیس نبود، بهشت هم می‌شد مثل دنیا! کلی آشغال کله هم باید وارد بهشت می‌شد؛ دیگر آنجا چه بهشتی بود؟! اصلاً این سگ را جلوی درب بهشت بسته‌اند که فاسدها، کافرها، اشقیاء، ستمگران و... وارد بهشت نشوند. پس این فیلتر ورودی درب بهشت که ابلیس و شیاطین هستند، چیز خوبی است. به تعبیر دیگری مثل سنگ محک است که وقتی می‌خواهید طلا بخرید بفهمید یقیناً این طلاست یا مُطَلَّاً. سنگ محک خودش چیزی نیست؛ یک تکه سنگ سیاه بی‌ارزش است؛ اما خیلی کارایی دارد. فلز را به این سنگ می‌زنند، اگر مُطَلَّاً باشد، افشایش می‌کند؛ معلوم می‌شود که این طلای اصل نیست و اگر طلا باشد معلوم می‌شود که این چیز ارزشمندی است و ارزشش روشن می‌شود.

بنابراین اگر از منظر بالا نگاه کنید، ابلیس هم در چرخه‌ی هستی، جایگاه مفیدی دارد؛ در سازمان هستی نقشی ایفا می‌کند؛ این‌گونه نیست که بیرون از قلمرو خدا باشد. وجودش خاصیت داشت که خدا به او امکان ادامه‌ی حیات داد. وقتی گفت: **أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ**^۳ به من مهلت بده، اگر خدا می‌دید که وجودش ضرر دارد، عین شرّ است و هیچ خیر و فایده‌ای از رهگذر او به دیگران نمی‌رسد، به او مهلت نمی‌داد و همان‌جا نابودش می‌کرد. اما اینکه فرمود: **إِنَّكَ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ**^۴ نشان می‌دهد که وجودش خاصیتی داشته است؛ ولو با شرارت‌هایی که می‌کند خودش ضرر می‌بیند،

۲. سوره‌ی حجر، آیات ۳۹-۴۰ و سوره‌ی ص، آیات ۸۲-۸۳.

۳. سوره‌ی حجر، آیه‌ی ۳۶ و سوره‌ی ص، آیه‌ی ۷۹.

۴. سوره‌ی حجر، آیات ۳۷-۳۸ و سوره‌ی ص، آیات ۸۰ و ۸۱.

اما مؤمنین از او بهره می‌برند و در مبارزه‌ی با شیطان رشد می‌کنند. مؤمنین در عدم اطاعت از اغواها و وساوس شیطان، تعالی پیدا می‌کنند. اگر چنین شیطانی سر راه نبود چنین تعالی‌یی هم نصیبشان نمی‌شد. اگر مبارزه‌ی با شیطان نبود، مؤمن در تمام عمرش درجا می‌زد. بنابراین مهم است که ما از منظر بالا یا از منظر پایین نگاه کنیم. از منظر پایین نگاه کنیم بد است؛ لعن و نفرینش هم می‌کنیم و با او می‌جنگیم. اما از منظر بالا می‌دانیم شیطان یک مخلوق الهی است که آن به آن، هستی از جانب خدا به او افاضه می‌شود. خدا به چیزی که شرّ مطلق است هستی نمی‌دهد. او خاصیتی دارد؛ ولو خودش دائماً کارهایی می‌کند که به عذاب خودش می‌افزاید؛ اما کاری که او می‌کند به سود مؤمنین تمام می‌شود. مؤمنین از وجود شیطان ضرر نمی‌کنند؛ بلکه رشد می‌کنند و در مخالفت و معارضه‌ی با شیطان بهره می‌برند. در نتیجه این را که راجع به حقّ متعال دانستید، مظاهر حقّ متعال هم همین‌طور است؛ با همین دید می‌توانید نگاه کنید.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ